

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. IV. Aliud difficile argumentum solvitur

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

fit quod est fuerit assumptus à Verbo, Verbum tamen non possit denominari sanguis: sicut etiam ob eandem rationem, licet Verbum divinum in triduo manserit unitum animæ & corpori separatim, non tamen propterea poterat denominari anima vel corpus, quia huiusmodi naturæ sunt incompletæ, & essentialiter ordinate ad complementum alterius, à quibus proinde Verbum divinum denominationem non fortitur.

§. IV.

Aliud difficile argumentum solvitur.

Objicies tertio: Quod Filius Dei semel assumptus, nunquam dimisit, ut habet commune Theologorum axioma, ex Damasceno desumptum: Sed Verbum divinum aliquando dimisit sanguinem: Ergo nunquam illum assumpsit. Minor probatur: Multum sanguinis sui in passione fusi reliquit Christus in terris ad consolationem fidelium: Sed talis sanguis in terris existens, non remanet hypostaticè unitus Verbo divino: Ergo Verbum aliquando sanguinem dimisit. Minor est certa, ut constat ex infra dicendis. Major verò patet ex Bulla Pii II. ad Abbatem S. Mariæ Xantonensis diocesis, quam vidisse se ait Sylvester in Rosa aurea Tract. 3. quæst. 1. ubi Pontifex dicit veritatis fidei non repugnare, asserere Redemptorem nostrum de sanguine in cruce effuso, ob ipsius passionis memoriam, partem aliquam in terris reliquisse. Accedunt narrationes innumere, quæ salutaris omnes damnari ab homine cordato non possunt; & tamen ex iis superesse aliquam sanguinis à Christo fusi portionem (sub alia tamen quam sanguinis forma) sit extra dubium. Ejusmodi est quod rubor in plerisque instrumentis passionis Dominicæ adhuc cernitur. Qui rubor non est nudus color ex sanguinis asperione relictus (nam qualitates secundæ non propagantur eo modo) sed vera sanguinis substantia, quæ primùm instrumentis illis adhæsit, eisque affixa perseverat. Ut de spina facelli Regii Parisiensis, & de ferro lanceæ, olim Nürimbergæ, nunc Romæ aservato; & de sacra sindone Taurinensî, ac vultu sancto Romano, sive linteo Veronicæ, referunt multi Scriptores. Et specialiter quoad sindonem Taurinensem declaravit Julius II. ruborem qui in ea nunc cernitur, esse reliquias sanguinis fusi, idemque de Veronicæ furtario habent qui de eo agunt, præsertim Brzovius anno 216. à num. 16. Favet etiam Nicephorus lib. 1. Historia cap. 30. in fine, ubi dicit sanguinem & aquam ex latere Christi profusa, in vasculo quodam à Virgine & S. Joanne excepta & conservata fuisse. Sylvester etiam Tract. 2. Rosa aurea, ad Evangelium feria 5. infra octavam Paschæ, scribit B. Mariam Magdalenam detulisse apud S. Maximinum ampullam vitream, in qua continentur quædam particule sanguinis Christi cum terra mixti, quas illa collegerat tempore passionis Christi, additque ebullientem in ea cerni sanguinem in die Parasceves, toto tempore quo legitur passio Christi; quod se vidisse testantur plerique à Patribus nostris, qui in insigni & Regio Conventu S. Maximinensî (in quo ampulla illa magna cum religione servatur) commorati sunt, nobisque fuerunt conversati. Platina etiam in vita Leonis II. refert Pontificem illum præsertim Mantuam ad videndum Christi sanguinem, qui tunc ob assidua miracula in magna veneratio-

Tom. IV.

ne erat, réque examinata, sanguinem illum approbasse; estque his temporibus tam certum, hunc sanguinem ex Christi corpore fluxisse tempore passionis ejus, ut Baronius ad annum 804. dixerit de hoc non esse amplius dubitandum. Tandem lib. 6. revelationum D. Brigittæ, B. Virgo his verbis eam alloquitur: *Cum tempus vocationis meæ instaret de hoc mundo, ego ipsam (scilicet præputii) sacram membranam commendavi S. Joanni custodi meo, cum sanguine illo benedicto qui remansit in vulneribus ejus, quando depositus de cruce &c.* Non potest ergo revocari in dubium, quin multæ particule sanguinis Christi in passione fusi, extiterint, & adhuc extant in terris, ad consolationem fidelium, & ipsius passionis memoriam.

Respondet Valentia hæc disp. 1. quæst. 5. puncto 1. ad 3. hæc sanguinis particulas adhuc esse unitas Verbo, ac per consequens illud nunquam dimisisse quod semel assumpsit.

Sed hæc solutio est singularis, & omnino improbabilis; omnes enim Theologi negant sanguinem illum, si quis reperitur in terris, habere jam unionem hypostaticam cum Verbo. Et ratio est, quia illa pars remanens in terris jam non habet amplius ordinem ad humanitatem Christi, ut iterum sit pars ejus: non igitur cur retineat adhuc unionem cum Verbo. Deinde, si illa pars, eò quod aliquando habuerit unionem cum Verbo, deberet illam retinere, sequeretur carnem præputii Christi, si apud nos adhuc conservatur, non amisisse unionem ad Verbum; sequeretur etiam omnes partes materiæ, quæ aliquando in Christo unitæ fuerunt Verbo, & postea resolutæ ac deperditæ sunt per sudorem & continuam actionem & repassionem caloris naturalis, debere adhuc inanere unitas Verbo, quod nemo docet. Idem deberet dici de pilis, si aliqui ceciderunt per totam vitam ex capite vel corpore Christi; & de dentibus, si (ut alii infantes solent) eos mutavit in infantia vel pueritia. Denique ex hac solutione & doctrina Valentia, sequitur aliquam naturam hypostaticè unitam Verbo, esse adhuc in terris, & alibi quam in cælo, & Eucharistia, quod non est concedendum.

Respondent secundo plures ex nostris Thomistis, cum S. Doctore infra quæst. 54. art. 2. ad 3. illum sanguinem, qui in pluribus Ecclesiis aservatur, esse sanguinem imaginis Christi, quæ à Judæis Beryti in Syria crucifixa, plurimum sanguinis dedit, qui ad varias Ecclesias deinde transmissus fuit, ut habet Martyrologium Romanum 9. Novembris, & latè Baronius anno Christi 765. qui similia de aliis imaginibus transfixis & sanguinantis referunt anno 445. & 560. Tribuitur quæ hæc responsio S. Athanasio in libello de passione imaginis Dominicæ cap. 7. ubi post narrationem Berytense miraculum, subduntur hæc verba: *Hæc est vera & vehementer credula ratio, de cruore lateris Domini nostri Salvatoris, qui profluxit de sancta imagine ejus, quæ crucifixa est in Syria, in Beryti civitate. Hic est sanguis ille Dominicus, qui apud plerosque reperitur esse dicitur, nec aliter estimandum est à verè Catholicis, præter id quod scribitur à nobis: quasi ex carne & sanguine Christi aliquid possit in mundo inveniri, nisi illud quod in ara altaris per manus sacerdotum quotidie spiritualiter efficitur.*

Verum hæc solutio non potest applicari, illis particulis sanguinis Christi, quæ aservantur in ampulla vitrea B. Mariæ Magdalena, cum ille tempore passionis Christi, collecta fuerint; nec illis etiam quæ Mantua videntur, nam sanguinem

Vuu 2 illum

illum non fuisse ex imagine Berytense collectum, declaravit Leo III. ut habent Baronius anno 804. & Bellarminus lib. de Scripturis in Athanasio. Non potest etiam adaptari hæc responsio sanguini, qui in sacra sindone Taurinensi, in Veronica fudario, in spina facelli Regii Parisiensis, & ferro lanceæ Romæ asservato, aliisque instrumentis passionis Dominicæ adhuc cernitur. Unde D. Thomas quodlib. 5. art. 5. sic ait: *Sanguis autem Christi qui in quibusdam Ecclesiis ostenditur, dicitur ex quadam imagine Christi percussâ miraculose fluxisse, vel etiam aliâs EX CORPORE CHRISTI. Quibus ultimis verbis innuit, remanere in terris sanguinem qui verè è corpore Christi manavit, & non tantum illum qui ex imagine illa miraculosa fluxit. Quod verissimum puto, sive auctor prædictæ narrationis, & libri illius de passione imaginis Dominicæ, fuerit magnus Athanasius, ut communiter creditum est, & refert Surius ad 9. Novembris, nec ineffaciter confirmat ex nostris P. Franciscus Combesius, in notis ad miraculum imaginis Christi, Constantinopoli in puteum mersæ: sive alius quidam Athanasius junior, ut opinatur Baronius ad annum 765. probatq; ex eo quod Athanasius Episcopus Alexandrinus, anno Christi 372. mortuus sit, & miraculum Berytense anno 765. contigerit.*

153. Respondent tertiò alii ex nostris Thomistis, particulas illas sanguinis, quæ in variis Ecclesiis asservantur, aut in instrumentis Dominicæ passionis cernuntur, non esse partes sanguinis naturalis à Verbo assumpti, sed sanguinis purè nutrimentalis, quem à Verbo non fuisse assumptum supra diximus: huic tamen sanguini debent adorationem patriæ, propter contactum sanctissimæ ejus humanitatis: sicut etiam cruci ob eandem rationem idem cultus patriæ exhiberi solet.

154. Sed hæc etiam solutio displicet, unde enim constare potest, tot particulas sanguinis, quæ in pluribus Ecclesiis asservantur, & ex variis corporis Christi partibus manarunt, non fuisse nisi ex nutrimento: præsertim sanguinem illum quo Longini lanceæ perfusa fuit, & qui postea ab ipso Mantua delatus est; cum enim sanguis ille esset circa cor, qui, juxta Philosophos, est officina sanguinis naturalis, valde credibile est, illum fuisse naturalem, & non purè nutrimentalem. Maxime quia primus sanguis qui videtur egredi de corpore, quando fit divisio, est sanguis nutrimentalis: ille verò ex ultimo vulnere quod Christus in cruce recepit egressus est. Addo quod, valde probabile est, tempore passionis, nihil, aut saltè parum sanguinis nutrimentalis fuisse in Christo Domino; quia per copiosissimum illum sudorem sanguineum, quem ante passionem habuit, totum ferè sanguinem nutrimentalem exsudavit; & si aliqua illius reliquiæ remanserunt, eas tempore illo intermedio inter sudorem & passionem concoxit, & in sanguinem naturalem convertit, ut rectè observavit Cajetanus infra quæst. 54. art. 2.

155. Dicendum ergo est, sanguinem illum Christi, qui Mantua, & apud S. Maximinum asservatur, nec non illum qui in sacra sindone Taurinensi, & Bisuntina, in Veronica fudario, in spina facelli Regii Parisiensis, & ferro lanceæ, Romæ, aliisque instrumentis Dominicæ passionis adhuc cernitur, esse naturalem & perfectum, non verò purè nutrimentalem & imperfectum; non enim necesse est, omnem sanguinem naturalem à Christo in passione fuissem, fuisse ab eodem resurgente reas-

sumptum; cum enim tota quantitas sanguinis quem Christus in passione fudit, non esset necessaria ad integritatem & perfectionem humanæ naturæ, in resurrectione tota resumenda non fuit, sed potuit modica aliqua portio illius reingui in terris, ad consolationem fidelium, & memoriam passionis Christi, ut declaravit Pius II. supra relictus. Eum tamen Christi sanguinem hic ad nostram consolationem relictum, non amplius prestante unitum Verbo, sicut antea fuerat, ut supra contra Valentiam ostensum est, & patet ex doctrina D. Thomæ in 3. dist. 2. quæst. 2. art. 1. assentis ea tantum semel à corpore Christi separata, retinuisse unionem hypostaticam, quæ deinde ejus corpori conjungenda erant, eo quod ita necessarium esset ad veritatem humanæ naturæ, ejusque integritatem Christo, redivo vendicandam. Unde tritum illud axioma ex Damasceno desumptum, *quod Filius Dei semel assumptus, nunquam dimisit*, intelligi debet de partibus integris, ut ex ipso Damasceno aperte colligitur, & non earum particulis, & maxime de illis quæ non sunt necessariae ad integritatem corporis Christi resurgentis. Eodem modo intelligendus est S. Thomas, dum infra quæst. 54. art. 2. ad 2. docet quod totus sanguis qui de corpore Christi fluxit, in corpore Christi resurrexit; hoc enim verificatur de toto illo sanguine, qui fuit necessarius ad integritatem humanæ naturæ, secus verò de illo qui in statu resurrectionis ad integritatem humanæ naturæ in Christo necessarius non fuit; talem enim sanguinem in corpore Christi non resurrexisset, aperte colligitur ex eodem S. Doctore quodlib. 5. art. 5. ubi asserit sanguinem Christi qui in quibusdam Ecclesiis ostenditur, ex corpore Christi fluxisse: Non ergo juxta illius doctrinam, omnis omnino sanguis qui de corpore Christi fluxit, in corpore Christi resurrexit (quandoquidem aliquid illius remansit in terris, & in quibusdam Ecclesiis ostenditur) sed tantum ille qui ad integritatem humanæ naturæ in Christo resurgente necessarius fuit.

S. V.

Corollaria præcedentis doctrina.

EX dictis inferes primò, tres alios humores, scilicet pituitam, choleram, & melancholiam, fuisse assumptos à Verbo, eodem propè jure quo sanguinem: pertinent enim ad humanam naturam veritatem, seu integritatem, & per se requiruntur ad convenientem statum corporis, magnumque usum habent ad bonum esse, & ad operationes animalis, unde reperientur in redivis beatiorum corporibus; imò passim videntur comprehendi nomine sanguinis, quia commiscetur cum vero & propriè dicto sanguine, & unam totalem massam constant, quæ à principali humore denominatur sanguis.

Inferes secundò, Verbum divinum assumptum esse etiam spiritus vitales & animales, quia hujusmodi spiritus sunt radii quidam sanguinis purissimi, & maxime defecati, ut docent Philosophi in libris de Anima, & pertinent etiam ad integritatem humani corporis, robor enim & firmitatem illi præstant, agilique reddunt ad vitales operationes, & sine illis corpus est valde debile, & quasi exanimatum, unde Theologi docent illos debere resurgere in corporibus gloriosis; licet non sint adeo consistentes, sicut sanguis & alii humores, sed breviter evanescant.